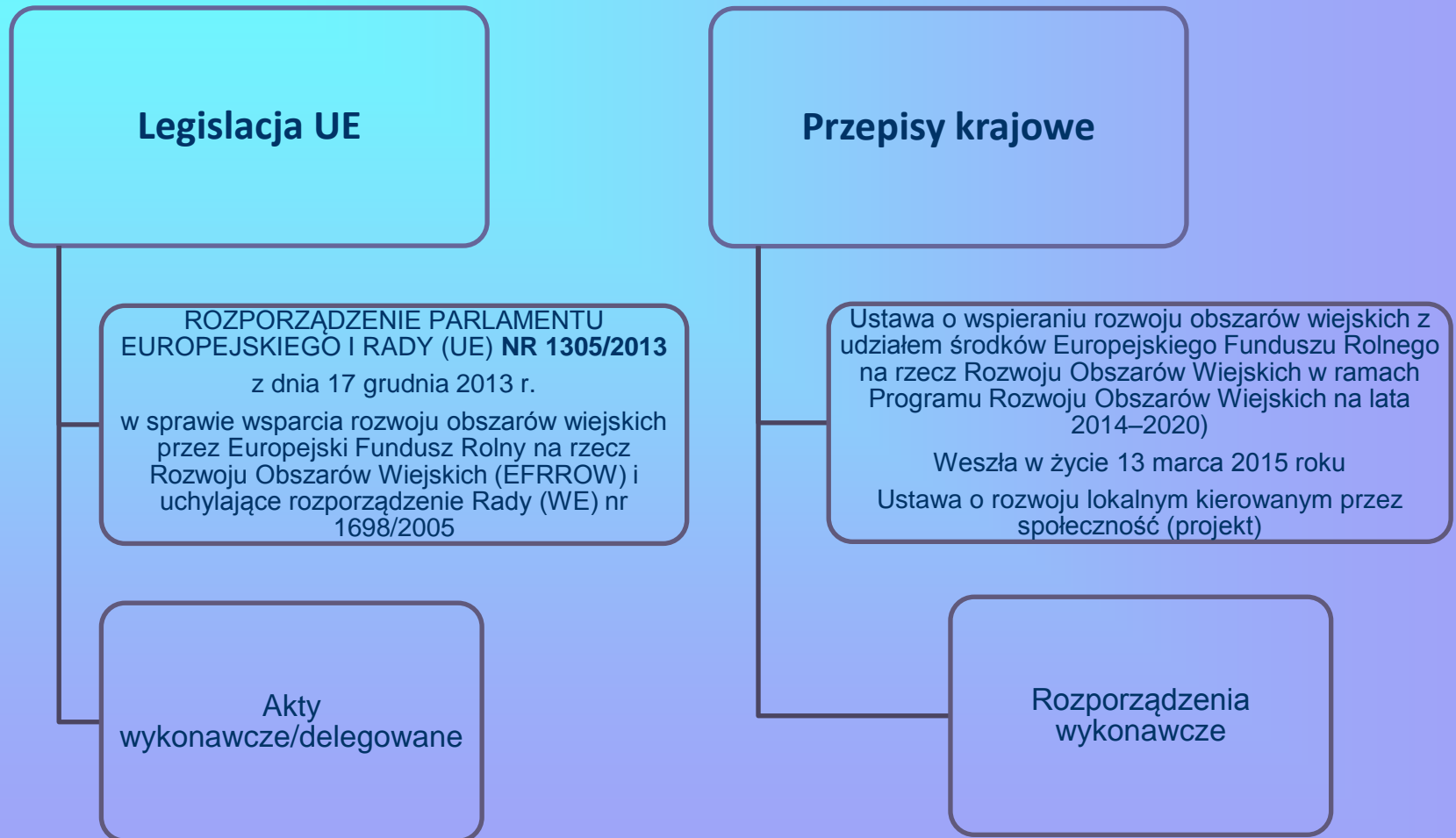

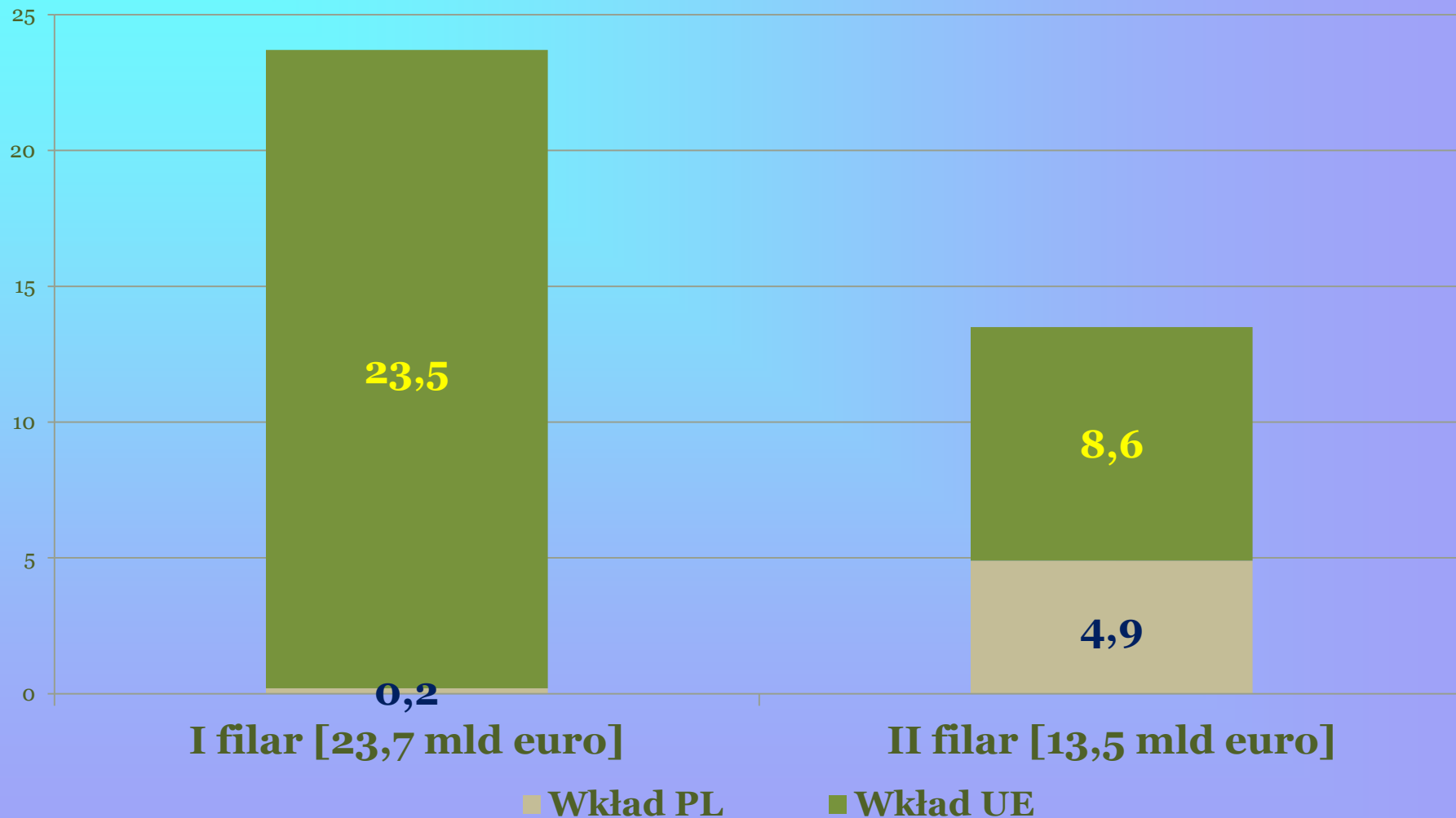
PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2014 – 2020

Nowa perspektywa

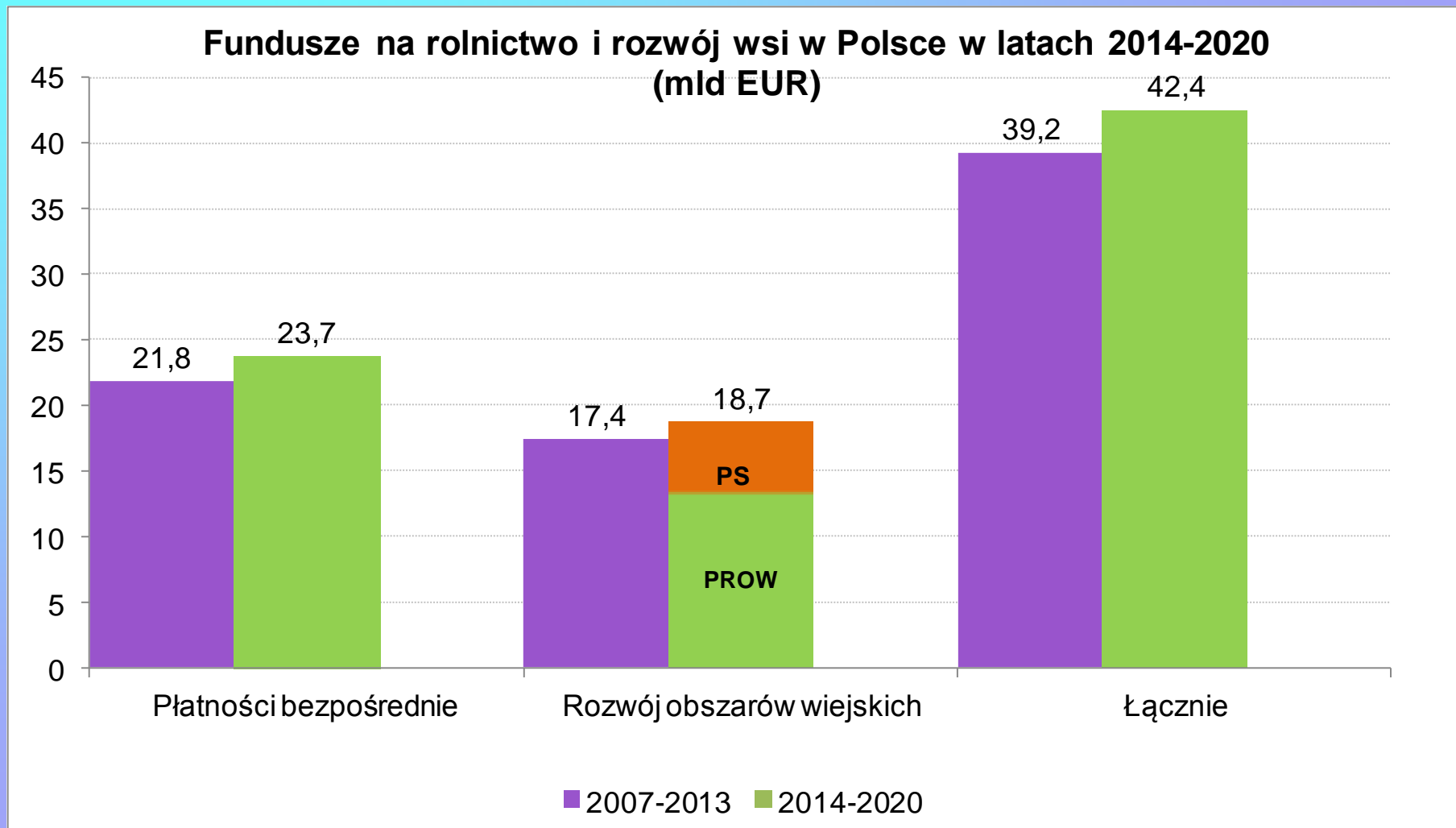
Podstawy prawne PROW 2014-2020

Budżet WPR 2014 – 2020 [mld euro]

Budżet WPR 2014 – 2020 [mld euro]

PROW 2014-2020

PROW 2014-2020 realizowany będzie poprzez 6 priorytetów 15 działań oraz 35 poddziałań i 43 typy operacji

Priorytet 1 ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie i leśnictwie oraz na obszarach wiejskich

- Transfer wiedzy i działalność informacyjna;
- Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw;
- Współpraca.

Priorytet 2 Zwiększenie rentowności gospodarstw i konkurencyjności wszystkich rodzajów rolnictwa we wszystkich regionach oraz promowanie innowacyjnych technologii w gospodarstwach i zrównoważonego zarządzania lasami

- Premie dla młodych rolników;
- **Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych (Modernizacja gospodarstw rolnych, Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000; Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN);**
- Restrukturyzacja małych gospodarstw;
- **Rozwój usług rolniczych;**
- Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa;
- Scalanie gruntów.

PROW 2014-2020

Priorytet 3 Wspieranie organizacji łańcucha żywnościowego, w tym przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, dobrostanu zwierząt oraz zarządzania ryzykiem w rolnictwie

- **Przetwórstwo i marketing produktów rolnych;**
- Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych;
- Tworzenie grup i organizacji producentów;
- Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich ... targowiska;
- **Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych.**

Priorytet 4 Odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie ekosystemów związanych z rolnictwem i leśnictwem

- Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych (Natura 2000, OSN);
- Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne;
- Rolnictwo ekologiczne;
- Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami;

PROW 2014-2020

Priorytet 5 Promowanie efektywnego gospodarowania zasobami i wspieranie przechodzenia w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu

- Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów.

Priorytet 6 Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich

- **Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej;**
- Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich;
- Leader.

PROW 2014-2020

Modernizacja gospodarstw rolnych

Instrument wsparcia materialnych lub niematerialnych inwestycji w gospodarstwach rolnych, ukierunkowanych na poprawę ich konkurencyjności.;

- **BUDŻET: 2 401 064 486 euro**
- Liczba gospodarstw rolnych otrzymujących wsparcie:
42 900
- Kwalifikowalność kosztów: do **60 %**

PROW 2014-2020

Modernizacja gospodarstw rolnych c.d.

Beneficjenci

Rolnik prowadzący działalność rolniczą w celach zarobkowych lub grupa takich rolników.

W przypadku rolnika będącego jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, o pomoc może ubiegać się spółka osobowa.

Warunki:

Pomoc jest udzielana na materialne lub niematerialne inwestycje poprawiające ogólne wyniki (ogólną wydajność) gospodarstw rolnych prowadzących zarobkową działalność rolniczą.

Przez prowadzenie działalności w celach zarobkowych rozumie się prowadzenie działalności, której podstawowym celem jest osiągnięcie dochodu.

Przez restrukturyzację rozumie się zmiany w gospodarstwie, które mają na celu poprawę jego konkurencyjności i zwiększenie jego rentowności.

Restrukturyzacja powinna być oparta o orientację rynkową. Restrukturyzacja musi doprowadzić do wzrostu wartości dodanej brutto w gospodarstwie (GVA) o co najmniej **10%** w odniesieniu do roku bazowego w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy.

PROW 2014-2020

Warunki:

Celem instrumentu wsparcia jest zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw w następujących obszarach:

- 1) rozwój produkcji psiaąt,
- 2) rozwój produkcji mleka krowiego,
- 3) rozwój produkcji bydła mięsnego,
- 4) operacje związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu.

Poprawa ogólnych wyników gospodarstwa rolnego fakultatywnie może dotyczyć: poprawy efektywności korzystania z zasobów wodnych, poprawy efektywności wykorzystania energii w gospodarstwie, zwiększenia wykorzystywania OZE, redukcji emisji gazów cieplarnianych i amoniaku.

Beneficjent zobowiązuje się do prowadzenia w gospodarstwie uproszczonej rachunkowości od dnia przyznania pomocy.

PROW 2014-2020

Gospodarstwo:

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy stanowi co najmniej równowartość **10 tys. euro** i nie jest większa niż **200 tys. euro**.

Dla operacji z zakresu rozwoju produkcji mleka krowiego: minimum **15 krów** (docelowo 25) i nie więcej niż **200 tys. euro** wielkości ekonomicznej.

Dla młodego rolnika: mniej niż **15 krów** (docelowo 25) i nie mniej niż **10 tys. euro** wielkości ekonomicznej.

W przypadku grupy rolników możliwa jest realizacja operacji w gospodarstwach, nie posiadających minimalnej wielkości ekonomicznej, jeżeli:

- w wyniku realizacji operacji taką wielkość osiągnie,
- suma wielkości ekonomicznej gospodarstw rolników tworzących grupę wynosi minimum **15 tys. euro**.

Dla operacji dotyczących produkcji prosiąt docelowo minimalna liczba loch ma wynosić **50**.

Rolnik posiadający gospodarstwo o powierzchni powyżej 300 ha nie może ubiegać się o pomoc w ramach tego instrumentu wsparcia.

PROW 2014-2020

Koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty budowy lub modernizacji budynków lub budowli;
- 2) koszty zakupu (w tym również instalacji) lub leasingu, nowych maszyn i wyposażenia;
- 3) koszty zakupu (w tym również instalacji) lub budowy elementów infrastruktury technicznej;
- 4) koszty ogólne;
- 5) koszty zakładania sadów i plantacji krzewów owocowych owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat;
- 6) koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego i zakupu patentów, licencji, praw autorskich, znaków towarowych.

Nie ma możliwości wsparcia zakupu zwierząt.

Nie przewiduje się dofinansowania prostych inwestycji odtworzeniowych.

W przypadku beneficjentów, którzy w ramach PROW 2007-2013 zakupili: ciągniki, kombajny, opryskiwacze, rozrzutniki nawozów mineralnych, wozy asenizacyjne, ładowacze, przyczepy, ładowarki teleskopowe, wózki widłowe oraz inne maszyny, za niekwalifikowalny uznaje zakup rzeczy tego samego rodzaju, jak rzecz dofinansowana w ramach PROW 2007-2013 (np. kolejnego rozrzutnika).

Pomoc może być przyznana wyłącznie w przypadku, gdy realizacja inwestycji jest uzasadniona ekonomicznie, w tym pod względem kosztów, oraz nie jest możliwa bez udziału środków publicznych (unikanie efektu deadweight).

PROW 2014-2020

Kryteria wyboru:

przewiduje się preferencje dla operacji:

- 1) dotyczących budowy lub modernizacji budynków inwentarskich, lub magazynów paszowych,
- 2) wpływających na zwiększenie uczestnictwa w rynku lub zróżnicowanie produkcji rolnej lub dotyczących produkcji ekologicznej,
- 3) wpływających na cele przekrojowe, w tym:
 - poprawę efektywności korzystania z zasobów wodnych w gospodarstwie,
 - poprawę efektywności wykorzystania energii w gospodarstwie,
 - zwiększenie wykorzystywania OZE w gospodarstwie,
 - redukcję emisji gazów cieplarnianych i amoniaku w gospodarstwie.

Przewiduje się możliwość wprowadzenia kryteriów wyboru preferujących wielkość gospodarstwa lub wielkość produkcji w gospodarstwie.

Przewiduje się możliwość przeprowadzania naborów wojewódzkich, z kryteriami uzupełnionymi o kryteria zgodne z potrzebami zdefiniowanymi w danym województwie.

PROW 2014-2020

Maksymalny poziom pomocy:

60% kosztów kwalifikowalnych w przypadku młodych rolników i inwestycji zbiorowych,

50% kosztów kwalifikowalnych w przypadku pozostałych operacji.

Nie mniej niż **30%** kosztów kwalifikowalnych.

Maksymalna wysokość pomocy:

900 tys. zł – rozwój produkcji roślin,

500 tys. zł – budowa, modernizacja budynków inwentarskich lub adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie, lub budowa lub modernizacja magazynów paszowych w gospodarstwach,

200 tys. zł – pozostałe operacje.

Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych **powyżej 50 tys. zł**.

PROW 2014-2020

Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej

PROW 2014-2020

Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej

Zakres wsparcia: Pomoc przyznaje się w związku z rozpoczynaniem prowadzenia działalności pozarolniczej.

Beneficjenci: osoby fizyczne

Warunki kwalifikowalności: Pomoc może być przyznana, jeżeli wnioskodawca jest beneficjentem „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa” lub:

- jest ubezpieczony na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik,
- gospodarstwo rolne, w którym pracuje wnioskodawca, ma wielkość ekonomiczną nie większą niż 15 tys. euro,
- za rok poprzedzający rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy przyznano płatność do gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, w którym pracuje wnioskodawca,
- gospodarstwo rolne, w którym pracuje wnioskodawca położone jest w miejscowości należącej do: gminy wiejskiej lub gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, lub gminy miejskiej z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców;
- przedłoży biznesplan dotyczący planowanej działalności pozarolniczej.

- **BUDŻET: 413 939 978 euro**

- Liczba gospodarstw rolnych otrzymujących wsparcie: **16 550**

PROW 2014-2020

KRYTERIA WYBORU BĘDĄ W SZCZEGÓLNOŚCI PREFEROWAĆ OPERACJE:

- o charakterze innowacyjnym;
- realizowane przez osoby będące beneficjentami poddziałania „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa”;
- realizowane przez osoby zamieszkujące na terenie powiatów o najwyższym poziomie bezrobocia w województwie;
- zakładające utworzenie miejsc pracy (nie dotyczy samozatrudnienia);
- realizowane przez osoby, które mają odpowiednie kwalifikacje z zakresu prowadzenia działalności pozarolniczej przewidzianej w biznesplanie.

RODZAJ WSPARCIA

- ✓ Premia w wysokości 100 000 zł wypłacana w ratach:
 - I rata – 80% kwoty pomocy,
 - II rata – 20% kwoty pomocy.

Do tej pomocy mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

PROW 2014-2020

Pomoc będzie udzielana z tytułu podjęcia działalności pozarolniczej, w szczególności, w zakresie:

- sprzedaży hurtowej i detalicznej produktów nierolnych,
- rzemiosła lub rękodzielnictwa,
- turystyki wiejskiej,
- przetwórstwa i sprzedaży produktów nierolnych,
- świadczenia usług społecznych ogólnego interesu, w tym opieki nad dziećmi, nad starszymi, opieki zdrowotnej, opieki nad osobami niepełnosprawnymi,
- działalności informatycznej, komputerowej i elektronicznej, sprzedaży internetowej,
- działalności architektonicznej i inżynierskiej, rachunkowości, usług księgowych i audytorskich, usług technicznych, działalności weterynaryjnej.

Nie przewiduje się wsparcia działalności polegającej na świadczeniu usług rolniczych oraz działalności agroturystycznej.

NAJWAŻNIEJSZE ZOBOWIĄZANIA BENEFICJENTA POMOCY

- realizacja założeń biznesplanu, w tym utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy,
- zarejestrowanie działalności w odpowiednim rejestrze lub systemie,
- podleganie ubezpieczeniu społecznemu na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych do dnia upływu okresu związania celem.

PROW 2014-2020

***Przetwórstwo i marketing produktów
rolnych***

PROW 2014-2020

Zakres wsparcia: Pomoc jest udzielana na materialne lub niematerialne inwestycje dotyczące przetwarzania i wprowadzania do obrotu na poziomie handlu hurtowego produktów rolnych (tj. produktów wymienionych w Załączniku nr 1 do TFUE z wyłączeniem produktów rybnych).

Koszty kwalifikowalne:

- koszty budowy, modernizacji lub przebudowy budynków produkcyjnych lub magazynowych i budowli stanowiących infrastrukturę zakładów przetwórstwa, niezbędną do wdrożenia inwestycji w zakresie zakupu maszyn i urządzeń lub infrastruktury służącej ochronie środowiska,
- koszty zakupu (wraz z instalacją) lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności: maszyn lub urządzeń do przetwarzania, magazynowania lub przygotowania produktów do sprzedaży, aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub magazynowania, urządzeń służących poprawie ochrony środowiska,
- koszty zakupu oprogramowania, koszty wdrożenia procedury certyfikowanych systemów zarządzania jakością, opłaty za patenty i licencje,
- koszty ogólne – przygotowanie dokumentacji technicznej, biznesplanu, nadzoru budowlanego itd.

Koszty maszyn używanych, koszty finansowe, marże prowizje, podatki – **nie są kwalifikowalne.**

PROW 2014-2020

Beneficjenci:

- Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która: posiada zarejestrowaną działalność w zakresie przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, działa jako przedsiębiorca wykonujący działalność **jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo** – do 250 osób i 50 mln euro rocznego obrotu.

Kryteria w zakresie wielkości przedsiębiorstwa na podstawie Zalecenia Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (nr 361/2003).

- Rolnik, domownik, małżonek rolnika podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy w pełnym zakresie – dotyczy podmiotów składających wnioski **w naborze tematycznym** dotyczącym wsparcia rozpoczynania działalności gospodarczej w zakresie przetwórstwa produktów rolnych.

PROW 2014-2020

Warunki:

- Wnioskodawca jest zdolny do realizacji i utrzymania planowanego przedsięwzięcia. Udzielenie pomocy możliwe jest wyłącznie w przypadku, gdy realizacja inwestycji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych (unikanie tzw. efektu deadweight).
- Realizacja operacji na podstawie **biznesplanu** (ocena techniczna i ekonomiczna).
- Wnioskodawca będzie zaopatrywał się w co najmniej **50%** całkowitej ilości surowców niezbędnych do produkcji na podstawie umów długoterminowych (co najmniej **3-letnich**), zawieranych bezpośrednio z: rolnikami, grupami lub organizacjami producentów, związkami grup lub zrzeszeniami organizacji producentów lub podmiotami wstępnie przetwarzającymi produkty rolne.

Powyższego warunku **nie stosuje się** do podmiotów przetwarzających: produkty rolne wytworzone przez ich członków, miód, produkty runa leśnego lub dziczyznę, wyłącznie produkty rolne wytworzone w ramach prowadzonej przez nie działalności rolniczej.

- Operacje nie mogą dotyczyć sprzedaży detalicznej – warunek ten nie dotyczy podmiotów składających wnioski w naborze tematycznym dotyczącym wsparcia rozpoczynania działalności gospodarczej w zakresie przetwórstwa produktów rolnych.
- Inwestycje zakładające wzrost mocy produkcyjnych mogą być wspierane pod warunkiem udokumentowania bazy surowcowej i zbytu produkcji.
- W sektorach przetwórstwa i wprowadzania do obrotu: mleka, mięsa, owoców i warzyw oraz zbóż – wsparcie nie może dotyczyć budowy nowych zakładów.

PROW 2014-2020

Kryteria wyboru – preferencje dla:

- grup lub organizacji producentów oraz związków grup lub zrzeszeń organizacji producentów,
- spółdzielni,
- młodych rolników, podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy w pełnym zakresie – dotyczy podmiotów składających wnioski w naborze tematycznym, dotyczącym wsparcia rozpoczynania działalności gospodarczej w zakresie przetwórstwa produktów rolnych,
- wnioskodawców zaopatrujących się w surowce do produkcji na podstawie długoterminowych umów powyżej 50% ilości nabywanych produktów rolnych,
- operacji dotyczących **innowacyjności, ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu,**
- wnioskodawców uczestniczących we wspólnotowych lub krajowych systemach jakości lub przetwarzających produkty rolne pochodzące bezpośrednio od producentów ekologicznych,
- realizacji inwestycji w gminach należących do powiatów o najwyższym poziomie bezrobocia w kraju,
- wybranych sektorów przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych.

PROW 2014-2020

Stawka pomocy: maksymalnie **50%** kosztów inwestycji.

Maksymalna wysokość pomocy dla beneficjenta wynosi **3 mln zł**, a w przypadków związków grup producentów rolnych lub zrzeszeń organizacji producentów, wynosi **15 mln zł** Minimalna wysokość pomocy przyznana na realizację jednej operacji wynosi **100 tys. zł**.

W przypadku operacji realizowanych przez rolników składających wnioski w naborze tematycznym dotyczącym wsparcia rozpoczynania działalności gospodarczej w zakresie przetwórstwa produktów rolnych, maksymalna kwota pomocy wynosi **300 tys. zł**. Natomiast wielkość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji w tym przypadku nie może być niższa niż **10 tys. zł**.

- **BUDŻET: 693 070 461 euro**
- **Liczba wspartych projektów: 1 480**

PROW 2014-2020

Rozwój usług rolniczych

PROW 2014-2020

Beneficjenci: Osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, prowadząca działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych jako mikro- lub małe przedsiębiorstwo przez co najmniej **dwa lata** przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy.

Warunki:

- wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych,
- przedłożenie biznesplanu przewidującego rozwój działalności gospodarczej,
- zobowiązanie do dokumentowania świadczenia usług rolniczych.

Pomocy nie udziela się podmiotom, które skorzystały z pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”, objętego PROW 2007-2013.

- **BUDŻET: 64 999 372 euro**
- Przewidywana liczba operacji: **520**

PROW 2014-2020

Zakres wsparcia: Wsparcie dotyczy inwestycji dotyczących rozwoju działalności polegającej na świadczeniu usług rolniczych.

Koszty kwalifikowalne:

- zakup (wraz z instalacją) lub leasingu nowych maszyn, urządzeń lub sprzętu komputerowego, do wartości rynkowej majątku;
- koszt zakupu ciągnika rolniczego może być kosztem kwalifikowanym w części nie przekraczającej 50% pozostałych kosztów kwalifikowanych;
- leasing zwrotny, dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak np. marża finansującego i ubezpieczenie oraz podatek VAT nie są kosztami kwalifikowanymi.

PROW 2014-2020

Poddziałanie: *Rozwój usług rolniczych*

Kryteria wyboru:

- Innowacyjności (uruchomienie nowych usług lub zmianę technologii oferowanych usług, z wykorzystaniem, nowych maszyn i urządzeń, które dotychczas nie były stosowane u danego usługodawcy;
- przeciwdziałania zmianom klimatu (przeciwdziałania zmianom klimatu poprzez wykonywanie usług za pomocą technologii, maszyn, urządzeń i sprzętu ograniczających niekorzystne oddziaływanie na środowisko naturalne, natomiast w organizacji wykonywania usług zastosowane będą rozwiązania służące oszczędności zasobów, energii, wody, w sposób niskoemisyjny)
- realizacja inwestycji w powiatach o wysokim rozdrobnieniu agrarnym
- Podmioty które nie korzystały ze wsparcia w ramach PROW 2007- 2013 dla działań: *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw lub Różnicowanie w kierunku działalności*

Kwoty i stawki pomocy:

W ramach działania stosowana będzie zasada *de minimis*.

Maksymalnie **50% kosztów kwalifikowalnych**.

Maksymalnie **500 000 zł**.

PROW 2014-2020

Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych

PROW 2014-2020

Poddziałania

- *Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof (Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej).*
- *Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, w tym chorób zwierząt, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof (Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej).*

Rolnictwo należy do tych obszarów gospodarki, które są lub będą znacząco dotknięte negatywnymi skutkami zmiany klimatu. Większe ryzyko utraty plonów i pogorszenie ich jakości może spowodować zmniejszenie produkcji rolniczej, czego konsekwencją może być niestabilna sytuacja ekonomiczna w rolnictwie. Konieczne jest zatem z jednej strony zabezpieczenie gospodarstw przed skutkami występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych wynikających ze zmian klimatu, z drugiej zaś strony wsparcie odbudowy zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, potencjału produkcyjnego.

- **BUDŻET: 414 981 968 euro**

- Liczba gospodarstw rolnych otrzymujących wsparcie: **4 864**

PROW 2014-2020

Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej

Zakres wsparcia: pomoc jest udzielana na materialne lub niematerialne inwestycje odtwarzające potencjał produkcji roślinnej lub zwierzęcej, zniszczony w wyniku klęsk żywiołowych, w tym chorób zwierząt, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof.

Pomoc jest przeznaczona na odtworzenie tych składników potencjału produkcyjnego gospodarstwa, które uległy uszkodzeniu lub zniszczeniu, z wyłączeniem budynków lub budowli wchodzących w skład gospodarstwa, do których rolnik jest zobowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia obowiązkowego.

W przypadku klęsk związanych z chorobami zwierząt, możliwe jest przywrócenie potencjału produkcji w innym zakresie niż ten, którego dotyczyła klęska.

PROW 2014-2020

Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej

Koszty kwalifikowalne

- koszty budowy, przebudowy, remontu lub modernizacji budynków lub budowli;
- koszty zakupu (wraz z instalacją) lub leasingu nowych maszyn i urządzeń, do wartości rynkowej majątku;
- koszty zakupu (wraz z instalacją) lub budowy elementów infrastruktury technicznej;
- koszty ogólne;
- koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego;
- koszty zakupu patentów i licencji;
- koszty odtwarzania zniszczonych lub uszkodzonych plantacji chmielu i sadów lub plantacji krzewów owocowych, owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat;
- koszty zakupu zwierząt gospodarskich wchodzących w skład stada podstawowego w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, w przypadku odtwarzania potencjału produkcji zwierzęcej.

PROW 2014-2020

Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej

Koszty kwalifikowalne c.d.

Koszt odtworzenia uszkodzonego lub zniszczonego budynku wchodzącego w skład gospodarstwa rolnego, do którego rolnik jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia, nie może być kosztem kwalifikowalnym.

Leasing zwrotny, dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak np. marża finansującego i ubezpieczenie oraz podatek VAT nie są kosztami kwalifikowalnymi.

Ww. rodzaje inwestycji muszą być bezpośrednio związane z działalnością rolniczą, w tym również mogą dotyczyć przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie.

Beneficjent: rolnik

PROW 2014-2020

Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej

Warunki kwalifikowalności

Pomoc jest udzielana wyłącznie w przypadku, gdy realizacja inwestycji jest uzasadniona ekonomicznie.

Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- wnioskodawca posiada gospodarstwo rolne o powierzchni co najmniej 1ha lub nieruchomość służącą do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej;
- w gospodarstwie prowadzona jest zarobkowa działalność rolnicza w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym również produkcji materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego lub reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych lub produkcja zwierzęca typu przemysłowego fermowego, z wyłączeniem chowu i hodowli ryb;
- w gospodarstwie w wyniku klęski żywiołowej lub działań podjętych w celu zwalczania lub powstrzymania choroby roślin lub inwazji szkodników uległo zniszczeniu co najmniej **30%** odpowiedniego potencjału rolnego.

Nie udziela się wsparcia z tytułu straty dochodu wynikającej z klęski żywiołowej lub katastrofy.

PROW 2014-2020

Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej c.d.

Kryteria wyboru

Przewiduje się preferencje w przyznawaniu pomocy w przypadku:

- szkód powstałych w budynkach lub budowlach, wykorzystywanych do prowadzenia działalności rolniczej, do których rolnik nie jest zobowiązany zawrzeć umowy ubezpieczenia obowiązkowego na podstawie obowiązujących przepisów prawa;
- szkód powstałych w plantacjach chmielu i w sadach lub plantacjach krzewów owocowych, owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat;
- gdy produkcja w gospodarstwie jest objęta dobrowolnym ubezpieczeniem.

Ponadto przewiduje się wprowadzenie kryteriów wyboru preferujących wielkość stada w gospodarstwie, w przypadku operacji przyczyniających się do przywrócenia potencjału produkcji rolnej w sytuacji wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt, wymagających zaprzestania chowu tych zwierząt.

PROW 2014-2020

Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej c.d.

Stawka pomocy: 80% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Wielkość pomocy nie może przekroczyć wartości szkód spowodowanych w odpowiednim potencjale produkcyjnym w gospodarstwie.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach tego instrumentu wsparcia nie może przekroczyć **300 tys. zł.**

Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 20 tys. zł.

PROW 2014-2020

Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej c.d.

Jeśli rolnikowi przysługuje odszkodowanie z tytułu polisy ubezpieczenia zniszczonych bądź uszkodzonych składników gospodarstwa lub odszkodowanie z innych środków publicznych z tytułu tej samej szkody, wysokość pomocy pomniejsza się odpowiednio o kwotę tego odszkodowania.

Jeżeli szkody powstały w sadach, plantacjach krzewów owocowych, owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat lub plantacjach chmielu, do których rolnik jest zobowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia obowiązkowego upraw, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, wysokość pomocy zostanie pomniejszona w przypadku gdy powyższy obowiązek nie został spełniony.

Wsparcie uzależnione jest od formalnego uznania przez właściwe organy publiczne, że klęska żywiołowa wystąpiła i klęska ta lub środki przyjęte, zgodnie z dyrektywą Rady 2000/29/WE w celu zwalczania lub powstrzymania choroby roślin lub inwazji szkodników, spowodowały zniszczenie co najmniej 30% odpowiedniego potencjału rolnego.

PROW 2014-2020

Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej

Zakres wsparcia: pomoc jest udzielana na zaopatrzenie w sprzęt do utrzymywania urządzeń wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny.

Pomoc ma formę refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji.

Koszty kwalifikowalne

- koszty zakupu lub leasingu nowego sprzętu, służącego utrzymaniu urządzeń melioracji wodnych wykorzystywanych dla celów ochrony terenu przed skutkami powodzi lub deszczu nawalnego (do wartości rynkowej majątku),
- koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów i licencji dotyczących sprzętu.

Leasing zwrotny, dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak np. marża finansującego i ubezpieczenie oraz podatek VAT nie są kosztami kwalifikowalnymi.

PROW 2014-2020

Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej c.d

Beneficjenci: spółka wodna, działająca na podstawie przepisów ustawy Prawo wodne, członkami której w większości są rolnicy, lub związki takich spółek.

Warunki kwalifikowalności

Pomoc jest udzielana wyłącznie w przypadku, gdy realizacja inwestycji jest uzasadniona ekonomicznie, w tym pod względem kosztów oraz nie jest możliwa bez udziału środków publicznych.

Pomoc przyznaje się spółce wodnej, która utworzona została do wykonywania, utrzymywania oraz eksploatacji urządzeń służących do:

- ochrony gospodarstw członków spółki wodnej przed powodzią;
- melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych, będących w posiadaniu członków spółki wodnej.

PROW 2014-2020

Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej c.d

Kryteria wyboru

- preferencje dla wnioskodawców działających na terenach wielokrotnie poszkodowanych przez powódzie lub deszcze nawalne występujące w Polsce;
- wielkość powierzchni zmeliorowanych użytków rolnych objętych działalnością spółki/związku.

Stawka pomocy: 80% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi w ramach tego instrumentu wsparcia, w okresie realizacji PROW 2014-2020, nie może przekroczyć **500 tys. zł.**

Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 20 tys. zł.

PROW 2014-2020

Premie dla młodych rolników

PROW 2014-2020

Rodzaj wsparcia: premia w wysokości **100 tys. zł** na rozwój działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym wypłacana w 2 ratach:

I rata (80% kwoty pomocy) - po spełnieniu przez beneficjenta warunków wsparcia, w terminie 9 miesięcy od dnia doręczenia decyzji

II rata (20% kwoty pomocy) - po prawidłowej realizacji biznesplanu

Beneficjenci: Młody rolnik – osoba, która:

- nie ukończyła **40** roku życia
- posiada odpowiednie **kwalifikacje zawodowe**
- po raz pierwszy rozpoczyna prowadzenie gospodarstwa rolnego jako **jedyny kierujący gospodarstwem**, czyli w okresie 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy rozpoczęła **urządzenie gospodarstwa**, lecz do dnia złożenia tego wniosku nie prowadziła gospodarstwa jako kierujący.

- **BUDŻET: 717 997 734 euro**

- Liczba gospodarstw rolnych otrzymujących wsparcie: **28 715**

PROW 2014-2020

Urządzenie gospodarstwa rozpoczyna się z chwilą nabycia lub objęcia w posiadanie gospodarstwa rolnego, a kończy się z chwilą rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa jako kierujący.

Jeżeli urządzenie gospodarstwa:

- a) rozpoczyna osoba małoletnia – 12 m-cy liczone jest od dnia uzyskania pełnoletniości
- b) rozpoczyna się w drodze dziedziczenia - 12 m-cy liczone jest od dnia uzyskania prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku

O prowadzeniu gospodarstwa jako kierujący świadczy:

- zgłoszenie zwierząt gospodarskich do rejestru
- wystąpienie o płatności bezpośrednio
- wystąpienie o pomoc finansową dla rolników w ramach programów UE lub pomocy krajowej
- prowadzenie działu specjalnego produkcji rolnej

PROW 2014-2020

Warunki dotyczące wnioskodawcy:

Pomoc może być przyznana, jeżeli wnioskodawca posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe, wynikające z wykształcenia lub stażu pracy w rolnictwie.

Możliwość uzupełnienia wykształcenia w terminie 36 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy.

Warunki dotyczące gospodarstwa określonego w biznesplanie:

- powierzchnia użytków rolnych równa co najmniej średniej krajowej, a w przypadku gospodarstw położonych w województwach o średniej niższej niż krajowa – równą co najmniej średniej wojewódzkiej, oraz nie większą niż 300 ha
- przynajmniej 70% minimalnej wielkości gospodarstwa stanowi przedmiot własności beneficjenta, użytkowania wieczystego lub dzierżawy z zasobu własności rolnej Skarbu Państwa lub JST
- ma wielkość ekonomiczną nie mniejszą niż **13 tys. euro** i nie większą niż **150 tys. euro**

Nabycie lub wejście w posiadanie gospodarstwa określonego w biznesplanie następuje najpóźniej w terminie 9 m-cy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy.

PROW 2014-2020

Warunkiem przyznania pomocy jest przedłożenie i realizacja biznesplanu.

Biznesplan zawiera:

- opis wyjściowej sytuacji gospodarstwa, w tym informacje dotyczące zasobów gospodarstwa oraz struktury produkcji
- cele pośrednie i końcowe dotyczące rozwoju gospodarstwa
- opis planowanych inwestycji oraz szczegóły dotyczące zrównoważenia środowiskowego i efektywnej gospodarki zasobami
- informacje nt. innych działań dotyczących rozwoju gospodarstwa
- informacje nt. sposobu uzupełnienia wykształcenia (jeśli dotyczy)

PROW 2014-2020

Zobowiązania beneficjenta:

- prowadzenie gospodarstwa jako kierujący co najmniej przez 5 lat od dnia wypłaty I raty pomocy
- realizacja biznesplanu
- zwiększenie wielkości ekonomicznej gospodarstwa o przynajmniej 10%
- podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako rolnik z mocy ustawy i w pełnym zakresie przez okres co najmniej **12 miesięcy** od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy
- prowadzenie uproszczonej rachunkowości w gospodarstwie
- spełnienie definicji rolnika aktywnego zawodowo w rozumieniu przepisów UE o płatnościach bezpośrednich w terminie **18 miesięcy** od dnia rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego.

PROW 2014-2020

Kryteria wyboru:

- wielkość gospodarstwa
- kwalifikacje zawodowe młodego rolnika
- rodzaj planowanej produkcji
- kompleksowość biznesplanu
- przetwarzanie produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie
- wpływ na realizację celów przekrojowych
- różnica wieku pomiędzy przekazującym gospodarstwo a młodym rolnikiem
- udział w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych
- przejmowanie gospodarstwa w całości lub tworzenie gospodarstwa z mniejszych gospodarstw

Dziękuję za uwagę.

Henryk Kolasa